

Asia: 1/41/2016

Lausuntopyyntö yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanotyöryhmän (TATTI) mietinnöstä ja työryhmän ehdotuksesta hallituksen esitykseksi uudeksi tietosuojalaiksi

1 luku. Yleiset säännökset

Yleiset kommentit

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

2 luku. Käsittelyn oikeusperuste eräissä tapauksissa

Yleiset kommentit käsittelyn lainmukaisuutta koskevasta 3 §:stä.

-

Yleiset kommentit erityisiä henkilötietoryhmiä koskevasta 5 §:stä ja rikostuomioita ja rikkomuksia koskevasta 6 §:stä.

FiCom pitää tärkeänä, että tietosuojalautakunnan teleyrityksille antamat luvat väärinkäytös- ja viivästystietojen rekisteröimisestä otetaan hallituksen esityksen valmistelussa huomioon siinä missä esimerkiksi vakuutusalan tarpeet. Teleliittymä on välttämättömyyshyödyke, jonka saatavuus kaikille on erikseen turvattu. Näin ollen myös palveluja tarjoavien yritysten selkeä ja kestävä mahdollisuus suojautua väärinkäytöksiltä tulee taata siirryttäessä soveltamaan yleistä tietosuoja-asetusta ilman katkoksia. Tämä tulee tehdä lisäämällä tietosuojalain kanssa samassa yhteydessä käsittelyoikeuden antava säännös joko tietosuojalakiin tai tietoyhteiskuntakaareen (917/2014).

Pykäläehdotus:

xx §

Teleyrityksen oikeus käsitellä henkilötietoja väärinkäytöstapauksissa

Tietosuojasetuksen 9 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta teleyrityksen käsitellessä viestintäpalvelujen tarjoamisesta tehtävän sopimuksen yhteydessä tietoja, jotka liittyvät viestintäpalveluiden väärinkäyttöön, kun teleyritys on asianomistaja, identiteettivarkauksien ehkäisemiseen sekä maksuviivästyksiin.

Teleyritys saa luovuttaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja myös muille teleyrityksille.

Perustelu:

xx §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös teleyritysten oikeudesta käsitellä arkaluonteisia henkilötietoja tietyissä tapauksissa. Säännös olisi uusi. Säännös on tarpeen lisätä lakiin, kun asiasta teleyrityksille annettu tietosuojalautakunnan lupa kumoutuu yleisen tietosuojasetuksen tullessa voimaan. Säännöksen 1 momentin tarkoitus on antaa teleyrityksille selkeä oikeusperuste väärinkäytöstietojen käsittelyyn sellaisissa tilanteissa, joissa sopimusta tehtäessä teleyritykselle pyritään aiheuttamaan vahinkoa maksuvälinepetoksen, petoksen, oikeudettoman käytön kautta tai maksullista palvelunumeroa väärinkäyttämällä.

Pykälän 1 momentti antaisi myös operaattoreille oikeuden käsitellä tietoja, jotka liittyvät rikoslain 38 luvun 9 a §:ssä tarkoitettua identiteettivarkautta hyödyntämällä oikeudettomasti saadun identiteetin käyttämisen ehkäisemiseen. Lisäksi pykälä antaisi oikeuden käsitellä tietoja maksuviivästyksistä sellaisten tilanteiden ehkäisemiseksi, joissa viestintäpalvelusopimus pyrittäisiin tekemään sopijapuolen maksukyvyttömyys salaten ja niin että on perusteltu syy epäillä, ettei sopijapuolen tarkoituksena ole maksaa liittymän käytöstä aiheutuneita maksuja.

Pykälän 2 momentin mukaan teleyrityksillä olisi oikeus luovuttaa tietoja myös toisille teleyrityksille. Tämä on tarpeen, jotta väärinkäytökset voidaan tehokkaasti estää.

Ehdotetussa pykälässä tarkoitettujen tietojen käsittelyyn sovellettaisiin muutoin yleistä tietosuojasetusta.

Tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamiseen lapselle sovellettavan ikärajan tulisi olla:

13 vuotta

Ikärajaa koskevat perustelut

FiCom pitää 13 vuotta perusteltuna ratkaisuna, koska 13-vuotiaat käyttävät jo runsaasti tietoyhteiskunnan palveluja. Nuorten oma päätäntävalta tältä osin keventäisi palveluja tarjoavien yritysten hallinnollista taakkaa. Lisäksi pohjoismainen oikeusyhtenäisyys puoltaa asetuksen mahdollistaman jouston hyödyntämistä.

3 luku. Valvontaviranomainen

Yleiset kommentit suullista käsittelyä seuraamuslautakunnassa koskevasta 16 §:stä

-

Muut yleiset kommentit valvontaviranomaista koskevasta 3 luvusta.

Työryhmä esittää, että seuraamuksista päättäisi uuden tietosuojaviranomaisen sisäiseksi päätöksentekuelimeksi perustettava seuraamuslautakunta. FiComin mielestä tietosuoja-asetuksen perusteella määrättävät seuraamukset voivat määrältään olla siinä määrin merkittäviä, että ne soveltuisivat valtiovallan komijako-opin mukaisesti paremmin riippumattoman tuomioistuimen määrättäviksi.

Valvojan ja ohjaavan viranomaisen merkittävä rooli seuraamuksista päätettäessä voi johtaa tietosuojaviraston ohjaavan ja neuvovan funktion heikentymiseen sen vuoksi, että virastolle jäisi myöhemmin vapaat kädet seuraamusten osalta. Kestävämpi ratkaisu olisi jättää seuraamukset tuomioistuimen päätettäväksi.

4 luku. Oikeusturva ja seuraamukset

Yleiset kommentit käsittelyn viivästymistä koskevasta 23 §:stä.

-

Tulisiko yleisen tietosuoja-asetuksen 83 artiklan mukaisia hallinnollisia sakkoja voida kohdistaa myös viranomaisiin ja julkishallinnon elimiin?

-

Perustelut

-

Mikäli vastaus hallinnollisten sakkojen kohdistamista viranomaisiin koskevaan kysymykseen on ei, pyydetään esittämään näkemys vaihtoehtoisesta seuraamusjärjestelmästä.

-

Muut yleiset kommentit oikeusturvaa ja seuraamuksia koskevasta 4 luvusta.

-

5 luku. Tietojenkäsittelyn erityistilanteet

Yleiset kommentit henkilötietojen käsittelyä journalistisia, akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten koskevasta 27 §:stä.

-

Yleiset kommentit tieteellisiä ja historiallisia tutkimustarkoituksia sekä tilastollisia tarkoituksia varten tapahtuvaa käsittelyä koskevasta poikkeuksista ja suojaustoimista

-

Muut yleiset kommentit tietojenkäsittelyn erityistilanteita koskevasta 5 luvusta.

FiCom esittää, että 29 § 2 momenttiin lisätään viestintäpalvelujen tarjoaminen, koska myös teleyrityksillä on velvollisuus kyetä yksilöimään telepalvelujen käyttäjät yksiselitteisesti.

Tietoyhteiskuntakaaren 274 § mukaan teleyrityksen on ilmoitettava viipymättä tilaajalle ja käyttäjälle, jos sen palveluun kohdistuu tai sitä uhkaa merkittävä tietoturvaloukkaus taikka muu tapahtuma, joka estää viestintäpalvelun toimivuuden tai häiritsee sitä olennaisesti. Lisäksi Euroopan komission asetuksessa 611/2013 ja Viestintäviraston määräyksessä M 66/2014 häiriöilmoitusten toimittamiseksi. Käyttäjälle annettavista häiriötiedoista on annettu Euroopan komission asetus 611/2013 ja Viestintäviraston määräys M 66/2014, joka osaltaan velvoittaa pitkäkestoisista häiriöistä käyttäjille mahdollisuuksien mukaan suoralla asiakasyhteydenotolla.

Viestintäpalvelujen tilaajien osalta laskutussuhteen on vakiituneesti katsottu muodostavan henkilötunnuksen käsittelyperusteen. Viestintäpalvelujen tarjoaminen on perusteltua lisätä momenttiin, jotta on selvää, että myös viestintäpalvelujen käyttäjien henkilötunnusta saa käsitellä palveluita tarjottaessa.

Laki rikoslain 38 luvun 9 §:n ja 10 §:n 3 momentin muuttamisesta

Yleiset kommentit tietosuojarikosta koskevasta 9 §:stä.

-

Muut mahdolliset kommentit

Muita huomioita työryhmän mietinnöstä ja ehdotuksesta hallituksen esitykseksi

-

Mäkinen Jussi
Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto